

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τέταρτο τμήμα)

της 19ης Σεπτεμβρίου 2013*

«Χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης — Επιστροφή των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών — Οδηγία 2008/115/ΕΚ — Άρθρο 11, παράγραφος 2 — Απόφαση περί επιστροφής συνοδευόμενη από απαγόρευση εισόδου — Διάρκεια της απαγορεύσεως εισόδου, η οποία περιορίζεται κατ' αρχήν σε πενταετία — Εθνική ρύθμιση η οποία προβλέπει την απαγόρευση εισόδου χωρίς χρονικό περιορισμό ελλείψει αιτήματος περιορισμού — Άρθρο 2, παράγραφος 2, στοιχείο β' — Υπήκοοι τρίτων χωρών υποκείμενοι σε ποινική κύρωση η οποία προβλέπει ή επάγεται την επιστροφή τους — Μη εφαρμογή της οδηγίας»

Στην υπόθεση C-297/12,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Amtsgericht Laufen (Γερμανία), με απόφαση της 13ης Ιουνίου 2012, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 18 Ιουνίου 2012, στο πλαίσιο των ποινικών δικών κατά των

Gjoko Filev,

Adnan Osmani,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τέταρτο τμήμα),

συγκείμενο από τους L. Bay Larsen, πρόεδρο τμήματος, J. Malenovský, U. Løhmus (εισηγητή), M. Safjan και A. Prechal, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: N. Jääskinen

γραμματέας: A. Impellizzeri, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 20ής Μαρτίου 2013,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

— η Γερμανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους T. Henze και N. Graf Vitzthum,

— η Τσεχική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους M. Smolek και J. Vlácil,

— η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από την M. Κοντού-Durande και τον V. Kreuzschitz,

κατόπιν της αποφάσεως που έλαβε, αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία της οδηγίας 2008/115/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, σχετικά με τους κοινούς κανόνες και διαδικασίες στα κράτη μέλη για την επιστροφή των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών (ΕΕ L 348, σ. 98), και, ειδικότερα, του άρθρου 11, παράγραφος 2, της οδηγίας αυτής.
- 2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ποινικών διώξεων, οι οποίες ασκήθηκαν κατά των G. Filev και A. Osmani, υπηκόων αντίστοιχα, της πρώην Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Μακεδονίας και της Δημοκρατίας της Σερβίας, κατόπιν εισόδου τους στο γερμανικό έδαφος, πλέον των πέντε ετών μετά από την απέλασή τους από τη Γερμανία, κατά παράβαση των χρονικώς απεριόριστων απαγορεύσεων εισόδου, οι οποίες συνόδευαν τις αποφάσεις περί απελάσεώς τους.

Το νομικό πλαίσιο

Η νομοθεσία της Ένωσης

- 3 Οι αιτιολογικές σκέψεις 4, 5 και 14 της οδηγίας 2008/115 ορίζουν τα εξής:
  - «(4) Θα πρέπει να θεσπισθούν σαφείς, διαφανείς και δίκαιοι κανόνες για τη χάραξη μιας αποτελεσματικής πολιτικής περί επιστροφής, απαραίτητο στοιχείο για την καλή διαχείριση της μεταναστευτικής πολιτικής.
  - (5) Η παρούσα οδηγία θα πρέπει να θεσπίσει ένα οριζόντιο σύνολο κανόνων που θα εφαρμόζονται σε όλους τους υπηκόους τρίτων χωρών οι οποίοι δεν πληρούν ή δεν πληρούν πλέον τις προϋποθέσεις εισόδου, παραμονής ή διαμονής σε ένα κράτος μέλος.

[...]

  - (14) Θα πρέπει να δοθεί ευρωπαϊκή διάσταση στα αποτελέσματα των εθνικών μέτρων επιστροφής με τη θέσπιση απαγόρευσης της εισόδου που δεν θα επιτρέπει την είσοδο και τη διαμονή στο έδαφος όλων των κρατών μελών. Η διάρκεια της απαγόρευσης εισόδου θα πρέπει να καθορίζεται λαμβανομένων δεόντως υπόψη όλων των σχετικών περιστάσεων κάθε μεμονωμένης περίπτωσης και κανονικά δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τα πέντε χρόνια. [...]
- 4 Το άρθρο 2 της ίδιας οδηγίας, το οποίο επιγράφεται «Πεδίο εφαρμογής», ορίζει στην παράγραφο 2 τα εξής:

«Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίσουν να μην εφαρμόσουν την παρούσα οδηγία στους υπηκόους τρίτων χωρών, οι οποίοι:

[...]

β) υπόκεινται σε απόφαση επιστροφής ως ποινική κύρωση ή ως συνέπεια ποινικής κύρωσης, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, ή υπόκεινται σε διαδικασίες έκδοσης.»
- 5 Το άρθρο 3, σημείο 6, της εν λόγω οδηγίας ορίζει την «απαγόρευση εισόδου» ως μια «διοικητική ή δικαστική απόφαση ή πράξη με την οποία απαγορεύεται η είσοδος και η παραμονή στο έδαφος των κρατών μελών για ορισμένο χρονικό διάστημα, συνοδευόμενη από απόφαση επιστροφής».

- 6 Το άρθρο 7, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας 2008/115 έχει ως εξής:

«Η απόφαση περί επιστροφής προβλέπει κατάλληλο χρονικό διάστημα για την οικειοθελή αναχώρηση που κυμαίνεται μεταξύ επτά και τριάντα ημερών, με την επιφύλαξη των εξαιρέσεων που αναφέρονται στις παραγράφους 2 και 4. Τα κράτη μέλη δύνανται να προβλέπουν, στην εθνική τους νομοθεσία, ότι το χρονικό αυτό διάστημα χορηγείται μόνο κατόπιν αιτήσεως του συγκεκριμένου υπηκόου τρίτης χώρας. Εν τοιαύτη περιπτώσει, τα κράτη μέλη ενημερώνουν τους ενδιαφερομένους υπηκόους τρίτων χωρών σχετικά με τη δυνατότητα υποβολής τέτοιας αίτησης.»

- 7 Κατά το άρθρο 11, παράγραφοι 1 και 2, της εν λόγω οδηγίας:

«1. Οι αποφάσεις επιστροφής συνοδεύονται από απαγόρευση εισόδου:

- α) εφόσον δεν έχει χορηγηθεί χρονικό διάστημα οικειοθελούς αναχώρησης, ή
- β) εφόσον δεν έχει εκπληρωθεί η υποχρέωση επιστροφής.

Σε άλλες περιπτώσεις, οι αποφάσεις επιστροφής μπορούν να συνοδεύονται από απαγόρευση εισόδου.

2. Η διάρκεια της απαγόρευσης εισόδου καθορίζεται λαμβανομένων δεόντως υπόψη όλων των σχετικών περιστάσεων κάθε μεμονωμένης περίπτωσης και, κανονικά, δεν υπερβαίνει τα πέντε χρόνια. Είναι δυνατόν, ωστόσο, να υπερβαίνει την πενταετία, αν ο υπήκοος της τρίτης χώρας αντιπροσωπεύει σοβαρή απειλή για τη δημόσια τάξη, τη δημόσια ασφάλεια ή την εθνική ασφάλεια.»

Η γερμανική νομοθεσία

- 8 Ο νόμος περί διαμονής, απασχολήσεως και ενσωματώσεως των αλλοδαπών στο ομοσπονδιακό έδαφος (Gesetz über den Aufenthalt, die Erwerbstätigkeit und die Integration von Ausländern im Bundesgebiet), ο οποίος δημοσιεύθηκε στις 25 Φεβρουαρίου 2008 (BGBl. 2008 I, σ. 162, στο εξής: Aufenthaltsgesetz) και τροποποιήθηκε με τον νόμο για τη μεταφορά των σχετικών με το δικαίωμα διαμονής οδηγιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και για τη συμμόρφωση των εθνικών διατάξεων με τον κώδικα θεωρήσεων της Ένωσης (Gesetz zur Umsetzung aufenthaltsrechtlicher Richtlinien der Europäischen Union und zur Anpassung nationaler Rechtsvorschriften an den EU-Visakodex), της 22ας Νοεμβρίου 2011 (BGBl. 2011 I, σ. 2258, στο εξής: νόμος της 22ας Νοεμβρίου 2011), περιέχει το άρθρο 11 του οποίου η παράγραφος 1 έχει ως εξής:

«Ο αλλοδαπός ο οποίος απελάθηκε, επαναπροωθήθηκε ή απομακρύνθηκε δεν δικαιούται πλέον να εισέλθει στο ομοσπονδιακό έδαφος και να παραμείνει σ' αυτό. Δεν του χορηγείται άδεια παραμονής, έστω και αν συντρέχουν οι απαιτούμενες προς τούτο προϋποθέσεις του παρόντος νόμου. Τα προβλεπόμενα στις δύο πρώτες περιόδους αποτελέσματα μπορούν να περιορίζονται χρονικώς κατόπιν αιτήσεως του ενδιαφερομένου. Ο χρονικός περιορισμός πρέπει να καθορίζεται λαμβανομένων υπόψη των περιστάσεων της συγκεκριμένης περίπτωσης και μπορεί να υπερβαίνει την πενταετία μόνον εάν ο αλλοδαπός απελάθηκε λόγω ποινικής καταδίκης ή εάν συνιστά σοβαρή απειλή για τη δημόσια τάξη ή τη δημόσια ασφάλεια. Κατά τον καθορισμό της διάρκειας του χρονικού περιορισμού πρέπει να λαμβάνονται υπόψη ο οικειοθελής ή μη χαρακτήρας της επιστροφής του αλλοδαπού καθώς και, ενδεχομένως, η τήρηση της ταχθείσας προς τούτο προθεσμίας. Η προθεσμία αρχίζει να τρέχει από την έξοδο από τη χώρα. Δεν τίθεται κανένας χρονικός περιορισμός, εάν το μέτρο της απομακρύνσεως επιβλήθηκε εις βάρος του αλλοδαπού λόγω εγκλήματος κατά της ειρήνης, εγκλήματος πολέμου ή εγκλήματος κατά της ανθρωπότητας ή βάσει εντολής περί απομακρύνσεως εκδοθείσας δυνάμει του άρθρου 58a. Η ανώτερη αρχή του Land μπορεί να επιτρέπει, κατά περίπτωση, εξαιρέσεις από την εφαρμογή της έβδομης περιόδου.»

- 9 Δυνάμει του άρθρου 14, παράγραφος 1, του Aufenthaltsgesetz, η είσοδος αλλοδαπού στο γερμανικό έδαφος είναι παράνομη όταν, μεταξύ άλλων, δεν έχει δικαίωμα εισόδου κατ' εφαρμογήν του άρθρου 11, παράγραφος 1, του νόμου αυτού, εκτός εάν έχει λάβει άδεια εισόδου δυνάμει της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού.
- 10 Το άρθρο 95 του Aufenthaltsgesetz, το οποίο επιγράφεται «Ποινικές διατάξεις», προβλέπει τα εξής στην παράγραφο 2, σημείο 1:

«Τιμωρείται με στερητική της ελευθερίας ποινή που δεν υπερβαίνει τα τρία έτη ή με πρόστιμο όποιος

1. a) εισέρχεται στο ομοσπονδιακό έδαφος ή
- b) διαμένει σ' αυτό

κατά παράβαση του άρθρου 11, παράγραφος 1, πρώτη περίοδος.»

- 11 Το άρθρο 456a του κώδικα ποινικής δικονομίας ορίζει τα εξής:

«1) Η επιφορτισμένη με την εκτέλεση αρχή μπορεί να αποφασίσει να αναστείλει την εκτέλεση μιας στερητικής της ελευθερίας ποινής, προσωποκρατήσεως ή ενός μέτρου ασφαλείας, όταν λόγω άλλου αδικήματος ο καταδικασθείς εκδίδεται σε αλλοδαπή κυβέρνηση, παραδίδεται σε διεθνές ποινικό δικαστήριο ή απελαύνεται από εδάφη στα οποία ισχύει ο παρών ομοσπονδιακός νόμος.

2) Σε περίπτωση επιστροφής του εκδοθέντος, παραδοθέντος ή απελαθέντος, μπορεί να συνεχιστεί η εκτέλεση της ποινής του.

[...]»

Οι διαφορές της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

Τα πραγματικά περιστατικά που αφορούν τον G. Filev

- 12 Ο G. Filev, μετά την περάτωση της διαδικασίας που αφορούσε την αίτησή του παροχής ασύλου, υποχρεώθηκε να εγκαταλείψει το γερμανικό έδαφος, με απόφαση του Bundesamt für die Anerkennung ausländischer Flüchtlinge (ομοσπονδιακού γραφείου για την αναγνώριση των αλλοδαπών προσφύγων) της 29ης Οκτωβρίου 1992. Κατά τη διάρκεια των ετών 1993 και 1994, ελήφθησαν εις βάρος του μέτρα απομακρύνσεως και επαναπροωθήσεως του στην Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας, των οποίων τα αποτελέσματα δεν περιορίζονταν χρονικά.
- 13 Στις 28 Απριλίου 2012, ο G. Filev εισήλθε εκ νέου στο γερμανικό έδαφος και υποβλήθηκε σε αστυνομικό έλεγχο. Από τον έλεγχο αυτό προέκυψε ότι το 1992 είχε εκδοθεί εις βάρος του απόφαση περί επιστροφής του. Μετά τον εν λόγω έλεγχο ασκήθηκε εις βάρος του ποινική δίωξη και τέθηκε υπό προσωρινή κράτηση.
- 14 Στις 3 Μαΐου 2012, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, ο εισαγγελέας ζήτησε να καταδικαστεί ο G. Filev σε ποινή φυλακίσεως 60 ημερών και σε πρόστιμο ύψους 15 ευρώ, για διάπραξη των προβλεπόμενων και ποινικώς κολάσιμων πράξεων του άρθρου 95, παράγραφος 2, σημείο 1, στοιχεία a και b, του Aufenthaltsgesetz, λόγω της παράνομης εισόδου του στη Γερμανία και της συνακόλουθης παράνομης διαμονής του.

Τα πραγματικά περιστατικά που αφορούν τον A. Osmani

- 15 Στις 19 Νοεμβρίου 1999, ο Δήμος Στουτγάρδης (Γερμανία) εξέδωσε εις βάρος του A. Osmani απόφαση περί απελάσεώς του, κατ' εφαρμογήν των διατάξεων του τότε ισχύοντος νόμου περί αλλοδαπών (Ausländergesetz), ο οποίος προέβλεπε τη λήψη του μέτρου αυτού για αδικήματα του νόμου περί ναρκωτικών. Τα αποτελέσματα του μέτρου της απελάσεως δεν περιορίζονταν χρονικώς.
- 16 Στις 10 Ιουνίου 2003, ο A. Osmani καταδικάστηκε εκ νέου σε συνολική στερητική της ελευθερίας ποινή δύο ετών και οκτώ μηνών για δύο περιπτώσεις παράνομης διακινήσεως ναρκωτικών. Στις 30 Ιουνίου 2004, αφού εξέτισε μέρος της ποινής αυτής, αφέθηκε ελεύθερος και επιβλήθηκε εις βάρος του το μέτρο της απομακρύνσεως, του οποίου τα αποτελέσματα δεν περιορίζονταν χρονικώς. Κατ' εφαρμογήν του άρθρου 456a του κώδικα ποινικής δικονομίας, η εισαγγελία της Στουτγάρδης διέταξε την εκτέλεση του υπολοίπου της στερητικής της ελευθερίας ποινής των 474 ημερών σε περίπτωση εκ νέου εισόδου του A. Osmani στο γερμανικό έδαφος.
- 17 Στις 29 Απριλίου 2012, ο A. Osmani εισήλθε εκ νέου στο γερμανικό έδαφος και υποβλήθηκε σε αστυνομικό έλεγχο, από τον οποίο προέκυψε ότι είχε ληφθεί εις βάρος του το μέτρο της απελάσεως. Ακολούθως ασκήθηκε εις βάρος του ποινική δίωξη. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, στις 3 Μαΐου 2012, ο εισαγγελέας ζήτησε την καταδίκη του A. Osmani σε στερητική της ελευθερίας ποινή τριών μηνών, με ανασταλτικό αποτέλεσμα, για τη διάπραξη των προβλεπόμενων και ποινικώς κολάσιμων πράξεων του άρθρου 95, παράγραφος 2, σημείο 1, στοιχεία a και b, του Aufenthaltsgesetz.
- 18 Κατά την ημερομηνία υποβολής της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως, ο A. Osmani εξέτιε το υπόλοιπο της στερητικής της ελευθερίας ποινής στην οποία καταδικάστηκε το 2003.

Τα προδικαστικά ερωτήματα στις δύο υποθέσεις

- 19 Το αιτούν δικαστήριο έχει αμφιβολίες, λαμβανομένων υπόψη του άρθρου 11, παράγραφος 2, της οδηγίας 2008/115 και των αιτιολογικών σκέψεών της 4 και 5, σχετικά με τη δυνατότητα εφαρμογής των άρθρων 11, παράγραφος 1, και 95, παράγραφος 2, σημείο 1, στοιχεία a και b, του Aufenthaltsgesetz στις υποθέσεις που εκκρεμούν ενώπιόν του.
- 20 Συναφώς, υπενθυμίζει ότι το άρθρο 11, παράγραφος 2, της οδηγίας 2008/115 προβλέπει ότι η διάρκεια μιας απαγορεύσεως εισόδου δεν μπορεί, κατ' αρχήν, να υπερβαίνει την πενταετία. Η διάταξη αυτή είχε άμεσο αποτέλεσμα στη Γερμανία κατά την περίοδο μεταξύ της 24ης Δεκεμβρίου 2010, καταληκτικής ημερομηνίας, βάσει του άρθρου 20, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας αυτής, για τη μεταφορά της στην εθνική έννομη τάξη, και της 26ης Νοεμβρίου 2011, ημερομηνίας ενάρξεως ισχύος του νόμου της 22ας Νοεμβρίου 2011 για τη μεταφορά της εν λόγω οδηγίας, με αποτέλεσμα τα μέτρα απελάσεως ή απομακρύνσεως τα οποία είχαν ληφθεί πριν από πέντε και πλέον έτη από την ανωτέρω πρώτη ημερομηνία να μη μπορούν πλέον να αποτελέσουν τη βάση ποινικής καταδίκης δυνάμει του άρθρου 95 του Aufenthaltsgesetz. Το εν λόγω δικαστήριο επισημαίνει, επίσης, ότι το άρθρο 11, παράγραφος 1, του νόμου αυτού, όπως τροποποιήθηκε με τον νόμο της 22ας Νοεμβρίου 2011, δεν προβλέπει κανένα χρονικό περιορισμό των αποτελεσμάτων των μέτρων αυτών, αλλά παρέχει μόνο στον ενδιαφερόμενο τη δυνατότητα να υποβάλει αίτηση για την επιβολή ενός τέτοιου περιορισμού.
- 21 Το αιτούν δικαστήριο διευκρινίζει, αφενός, ότι ο G. Filev προφανώς δεν συνιστά σοβαρή απειλή για τη δημόσια τάξη, τη δημόσια ασφάλεια ή την εθνική ασφάλεια, κατά την έννοια του άρθρου 11, παράγραφος 2, δεύτερη περίοδος, της οδηγίας 2008/115. Αφετέρου, δεν είχε υποβάλει αίτηση χρονικού περιορισμού των μέτρων απελάσεως και απομακρύνσεώς του, με αποτέλεσμα τα μέτρα αυτά να παράγουν αποτελέσματα εδώ και 20 σχεδόν έτη.

- 22 Όσον αφορά τον A. Osmani, το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει, αφενός, ότι το άρθρο 95, παράγραφος 2, του Aufenthaltsgesetz προβλέπει κυρώσεις εις βάρος του λόγω της εισόδου του στο γερμανικό έδαφος μετά την απέλασή του το 1999 και/ή την απομάκρυνσή του το 2004 και, αφετέρου, ότι το άρθρο 2, παράγραφος 2, στοιχείο β', της οδηγίας 2008/115 επιτρέπει στα κράτη μέλη να αποφασίσουν τη μη εφαρμογή της οδηγίας αυτής όταν η επιστροφή ενός προσώπου προβλέπεται ως ποινική κύρωση ή είναι συνέπεια ποινικής κυρώσεως. Εντούτοις, το ίδιο δικαστήριο επισημαίνει ότι κατά τη διάρκεια της περιόδου κατά την οποία η εν λόγω οδηγία είχε άμεσο αποτέλεσμα στη Γερμανία δεν θεσπίστηκε καμία παρέκκλιση στη γερμανική νομοθεσία, βάσει της εν λόγω δεύτερης διατάξεως, αλλά μια τέτοια παρέκκλιση θεσπίστηκε με το άρθρο 11, παράγραφος 1, του Aufenthaltsgesetz, όπως τροποποιήθηκε με τον νόμο της 22ας Νοεμβρίου 2011.
- 23 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Amtsgericht Laufen αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα, από τα οποία τα τρία πρώτα είναι κοινά και στις δύο υποθέσεις της κύριας δίκης, ενώ το τέταρτο αφορά μόνον την υπόθεση με διάδικο τον A. Osmani:
- «1) Έχει το άρθρο 11, παράγραφος 2, της οδηγίας [2008/115] την έννοια ότι τα κράτη μέλη δεν μπορούν να επιβάλλουν ποινικές κυρώσεις σε περίπτωση παραβάσεως διοικητικών μέτρων απελάσεως ή απομακρύνσεως, όταν το μέτρο απελάσεως/απομακρύνσεως ελήφθη πριν από πέντε και πλέον έτη από την εκ νέου είσοδο;
  - 2) Έχει το άρθρο 11, παράγραφος 2, της οδηγίας [2008/115] την έννοια ότι η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας δεν μπορεί να επιβάλλει ποινικές κυρώσεις σε περίπτωση οποιασδήποτε παραβάσεως διοικητικών μέτρων απελάσεως ή απομακρύνσεως, τα οποία ελήφθησαν πριν από πέντε και πλέον έτη από την έναρξη ισχύος του [νόμου της 22ας Νοεμβρίου 2011];
  - 3) Συνάδει προς το δίκαιο της Ένωσης, και ειδικότερα προς το άρθρο 11, παράγραφος 2, της οδηγίας [2008/115], εθνική ρύθμιση η οποία προβλέπει τα αποτελέσματα των μέτρων απελάσεως και απομακρύνσεως δεν είναι, κατ' αρχήν, χρονικώς περιορισμένα, εκτός εάν ο ενδιαφερόμενος υποβάλει αίτηση χρονικού περιορισμού[;] Πληροί ένας τέτοιος κανόνας τις επιταγές της αιτιολογικής σκέψεως 4 της εν λόγω οδηγίας περί καλής διαχείρισεως της μεταναστευτικής πολιτικής με τη θέσπιση σαφών, διαφανών και δίκαιων κανόνων;
  - [4] Έχει η οδηγία [2008/115] την έννοια ότι τα κράτη μέλη δεν μπορούν να προβλέπουν ότι μέτρα απελάσεως/απομακρύνσεως, τα οποία ελήφθησαν πριν από πέντε και πλέον έτη από την περίοδο κατά την οποία η οδηγία δεν είχε μεταφερθεί στο εσωτερικό δίκαιο, μπορούν να χρησιμοποιηθούν ακολούθως εκ νέου ως έρεισμα ποινικών διώξεων, εάν το μέτρο απελάσεως/απομακρύνσεως στηριζόταν σε ποινική καταδίκη[;]
- 24 Κατόπιν αιτήματος του αιτούντος δικαστηρίου, το αρμόδιο τμήμα εξέτασε κατά πόσον ήταν αναγκαίο να εφαρμοστεί στην υπό κρίση υπόθεση η επείγουσα διαδικασία του άρθρου 104β, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, ως ίσχυε κατά την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος αυτού. Το εν λόγω τμήμα αποφάσισε, αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, να μη δεχθεί το αίτημα αυτό.

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

Επί του τρίτου ερωτήματος

- 25 Με το τρίτο ερώτημά του, το οποίο πρέπει να εξεταστεί πρώτο, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσία, να διευκρινιστεί εάν το άρθρο 11, παράγραφος 2, της οδηγίας 2008/115 έχει την έννοια ότι αντιτίθεται σε εθνική ρύθμιση, όπως αυτή του άρθρου 11, παράγραφος 1, του Aufenthaltsgesetz, η οποία εξαρτά τον περιορισμό της διάρκειας μιας απαγορεύσεως εισόδου από την υποβολή, εκ μέρους του ενδιαφερομένου υπηκόου τρίτης χώρας, αιτήσεως για την παροχή του ευεργετήματος που επάγεται ένας τέτοιος περιορισμός.
- 26 Κατά το άρθρο 11, παράγραφος 2, πρώτη περίοδος, της οδηγίας 2008/115, η διάρκεια της απαγορεύσεως εισόδου καθορίζεται λαμβανομένων δεόντως υπόψη όλων των σχετικών περιστάσεων κάθε μεμονωμένης περιπτώσεως και δεν υπερβαίνει, κατ' αρχήν, την πενταετία.
- 27 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, όπως προκύπτει σαφώς από τη φράση «[η] διάρκεια της απαγόρευσης εισόδου καθορίζεται», τα κράτη μέλη οφείλουν να περιορίσουν χρονικώς τα αποτελέσματα κάθε απαγορεύσεως εισόδου, κατ' αρχήν έως το πολύ μια πενταετία, και τούτο ανεξαρτήτως αν ο συγκεκριμένος υπήκοος τρίτης χώρας έχει υποβάλει αίτηση για τον σκοπό αυτό.
- 28 Η ερμηνεία αυτή συνάγεται και από τη δεύτερη περίοδο της αιτιολογικής σκέψεως 14 της οδηγίας 2008/115, η οποία εκθέτει, επίσης, ότι η διάρκεια της απαγορεύσεως εισόδου πρέπει να καθορίζεται λαμβανομένων δεόντως υπόψη όλων των σχετικών περιστάσεων κάθε μεμονωμένης περιπτώσεως και δεν πρέπει, κανονικά, να υπερβαίνει την πενταετία.
- 29 Εξάλλου, η εν λόγω ερμηνεία επιρρωννύεται, πρώτον, από τον ορισμό της έννοιας «απαγόρευση εισόδου» στο άρθρο 3, σημείο 6, της εν λόγω οδηγίας, μεταξύ άλλων, ως αναφερόμενη σε απόφαση με την οποία απαγορεύεται η είσοδος και η παραμονή στο έδαφος των κρατών μελών «για ορισμένο χρονικό διάστημα».
- 30 Δεύτερον, όσον αφορά την καθοριζόμενη στο πλαίσιο μιας αποφάσεως περί επιστροφής προθεσμία οικειοθελούς αναχωρήσεως, το άρθρο 7, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας 2008/115 ορίζει ότι τα κράτη μέλη δύνανται να προβλέπουν, στην εθνική νομοθεσία τους, ότι αυτή η προθεσμία χορηγείται μόνον κατόπιν αιτήσεως του ενδιαφερομένου υπηκόου τρίτης χώρας. Από το γράμμα της διατάξεως μπορεί να συναχθεί ότι, εάν ο νομοθέτης της Ένωσης είχε τη βούληση να προβλέψει μια τέτοια ευχέρεια των κρατών μελών να θέτουν όρια στη διάρκεια μιας απαγορεύσεως εισόδου, θα το είχε ρητώς ορίσει στο άρθρο 11, παράγραφος 2, της οδηγίας αυτής.
- 31 Αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει η Γερμανική Κυβέρνηση με τις παρατηρήσεις που υπέβαλε στο Δικαστήριο, το γεγονός ότι το ευεργέτημα ενός τέτοιου περιορισμού της διάρκειας μιας απαγορεύσεως εισόδου εξαρτάται, βάσει της εθνικής νομοθεσίας, από την υποβολή αιτήσεως εκ μέρους του ενδιαφερομένου υπηκόου τρίτης χώρας δεν αρκεί για να επιτευχθεί ο σκοπός του άρθρου 11, παράγραφος 2, της οδηγίας 2008/115.
- 32 Συγκεκριμένα, ο σκοπός αυτός συνίσταται, μεταξύ άλλων, στο να διασφαλιστεί ότι η διάρκεια μιας απαγορεύσεως εισόδου δεν θα υπερβαίνει την πενταετία, εκτός εάν το συγκεκριμένο πρόσωπο συνιστά σοβαρή απειλή για τη δημόσια τάξη, τη δημόσια ασφάλεια ή την εθνική ασφάλεια.
- 33 Όμως, ακόμη κι αν υποθεθεί ότι η εθνική νομοθεσία προβλέπει, όπως υποστηρίζει η Γερμανική Κυβέρνηση όσον αφορά την εθνική ρύθμισή της, ότι ο συγκεκριμένος υπήκοος τρίτης χώρας έχει ενημερωθεί για τη δυνατότητά του να ζητήσει τον περιορισμό της διάρκειας της απαγορεύσεως εισόδου που του έχει επιβληθεί και ότι οι αρμόδιες εθνικές αρχές τηρούν πάντα την εν λόγω

υποχρέωση ενημέρωσης των ενδιαφερομένων, δεν μπορεί, εντούτοις, να διασφαλιστεί στην πράξη η υποβολή της αιτήσεως αυτής από τον υπήκοο αυτό. Ελλείπει μιας τέτοιας αιτήσεως, δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι έχει επιτευχθεί ο σκοπός του άρθρου 11, παράγραφος 2, της οδηγίας 2008/115.

- 34 Κατόπιν των προεκτεθέντων, στο τρίτο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 11, παράγραφος 2, της οδηγίας 2008/115 έχει την έννοια ότι αντιτίθεται σε εθνική ρύθμιση, όπως αυτή του άρθρου 11, παράγραφος 1, του Aufenthaltsgesetz, η οποία εξαρτά τον περιορισμό της διάρκειας μιας απαγορεύσεως εισόδου από την υποβολή, εκ μέρους του ενδιαφερομένου υπηκόου τρίτης χώρας, αιτήσεως για την παροχή του ευεργετήματος που επάγεται ένας τέτοιος περιορισμός.

Επί του πρώτου και του δευτέρου ερωτήματος

- 35 Με το πρώτο και το δεύτερο ερωτήματά του, τα οποία πρέπει να εξεταστούν από κοινού, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσία, να διευκρινιστεί εάν το άρθρο 11, παράγραφος 2, της οδηγίας 2008/115 έχει την έννοια ότι αντιτίθεται στην επιβολή ποινικής κυρώσεως σε περίπτωση παραβάσεως μιας απαγορεύσεως εισόδου και διαμονής στο έδαφος ενός κράτους μέλους η οποία επιβλήθηκε πριν από πέντε και πλέον έτη από την ημερομηνία της εκ νέου εισόδου του συγκεκριμένου υπηκόου τρίτης χώρας στο εν λόγω έδαφος ή από την έναρξη ισχύος της εθνικής ρυθμίσεως για τη μεταφορά της οδηγίας αυτής στην εθνική έννομη τάξη.
- 36 Συναφώς, το Δικαστήριο έχει αποφανθεί ότι, παρά το γεγονός ότι ούτε το άρθρο 63, πρώτο εδάφιο, σημείο 3, στοιχείο β', ΕΚ, διάταξη που περιελήφθη στο άρθρο 79, παράγραφος 2, στοιχείο γ', ΣΛΕΕ, ούτε η οδηγία 2008/115 που εκδόθηκε ιδίως βάσει της πρώτης εκ των ανωτέρω δύο διατάξεων αποκλείουν την ποινική αρμοδιότητα των κρατών μελών στον τομέα της παράνομης μεταναστεύσεως και της παράνομης διαμονής, τα εν λόγω κράτη πρέπει να διαμορφώνουν τη νομοθεσία τους στον τομέα αυτόν κατά τρόπο που να διασφαλίζει την τήρηση του δικαίου της Ένωσης. Ειδικότερα, τα εν λόγω κράτη δεν μπορούν να εφαρμόσουν μια ποινική ρύθμιση δυνάμενη να θέσει σε κίνδυνο την επίτευξη των σκοπών που επιδιώκει η εν λόγω οδηγία και να την καταστήσουν, συνεπώς, άνευ πρακτικής αποτελεσματικότητας (βλ. αποφάσεις της 28ης Απριλίου 2011, C-61/11 PPU, El Dridi, Συλλογή 2011, σ. I-3015, σκέψεις 54 και 55, καθώς και της 6ης Δεκεμβρίου 2011, C-329/11, Achughbabian, Συλλογή 2011, σ. I-12695, σκέψη 33).
- 37 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι κράτος μέλος δεν μπορεί να επιβάλλει ποινική κύρωση σε περίπτωση παραβάσεως απαγορεύσεως εισόδου που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2008/115, εάν η διατήρηση των αποτελεσμάτων της απαγορεύσεως αυτής δεν συνάδει προς το άρθρο 11, παράγραφος 2, της εν λόγω οδηγίας.
- 38 Πρέπει, συνεπώς, να εξεταστεί, λαμβανομένων υπόψη των περιστάσεων στις υποθέσεις της κύριας δίκης, εάν το εν λόγω άρθρο 11, παράγραφος 2, αντιτίθεται στη διατήρηση των αποτελεσμάτων απαγορεύσεων εισόδου απεριόριστης διάρκειας, οι οποίες επιβλήθηκαν πριν από την ημερομηνία κατά την οποία το οικείο κράτος μέλος όφειλε να μεταφέρει την οδηγία 2008/115 στην έννομη τάξη του, και οι οποίες υπερβαίνουν την προβλεπόμενη στη διάταξη αυτή μέγιστη διάρκεια μιας τέτοιας απαγορεύσεως, ήτοι κατ' αρχήν την πενταετία.
- 39 Συναφώς, πρέπει να επισημανθεί, κατ' αρχάς, ότι η εν λόγω οδηγία δεν περιέχει καμία διάταξη, η οποία να προβλέπει ένα μεταβατικό καθεστώς για τις αποφάσεις απαγορεύσεως εισόδου που έχουν εκδοθεί πριν από την έναρξη ισχύος της.
- 40 Εντούτοις, από πάγια νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι, πλην των προβλεπόμενων παρεκκλίσεων, ένας νέος κανόνας εφαρμόζεται πάραυτα στα μελλοντικά αποτελέσματα μιας καταστάσεως γεννηθείσας υπό το κράτος παλαιότερου κανόνα (βλ. αποφάσεις της 29ης Ιανουαρίου

2002, C-162/00, Pokrzeptowicz-Meyer, Συλλογή 2002, σ. I-1049, σκέψη 50, της 10ης Ιουνίου 2010, C-395/08 και C-396/08, Bruno κ.λπ., Συλλογή 2010, σ. I-5119, σκέψη 53, και της 1ης Μαρτίου 2012, C-393/10, O'Brien, σκέψη 25).

- 41 Εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι η οδηγία 2008/115 εφαρμόζεται στα μεταγενέστερα της ημερομηνίας ενάρξεως της ισχύος της, στο οικείο κράτος μέλος, αποτελέσματα αποφάσεων περί απαγορεύσεως της εισόδου οι οποίες εκδόθηκαν δυνάμει εθνικών κανόνων που ίσχυαν πριν από την ημερομηνία αυτή (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 30ής Νοεμβρίου 2009, C-357/09 PPU, Kadzoev, Συλλογή 2009, σ. I-11189, σκέψη 38).
- 42 Κατά συνέπεια, προκειμένου να εκτιμηθεί η συμβατότητα της διατήρησης των αποτελεσμάτων των εν λόγω αποφάσεων με το άρθρο 11, παράγραφος 2, της οδηγίας 2008/115, όσον αφορά, ιδίως, την προβλεπόμενη στη διάταξη αυτή μέγιστη διάρκεια, κατ' αρχήν πέντε ετών, της απαγορεύσεως εισόδου, πρέπει να λαμβάνεται, επίσης, υπόψη η περίοδος κατά τη διάρκεια της οποίας ίσχυε η απαγόρευση αυτή πριν από την έναρξη ισχύος της οδηγίας 2008/115 (βλ., κατ' αναλογία, προπαρατεθείσες αποφάσεις Kadzoev, σκέψη 36, και Bruno κ.λπ., σκέψη 55).
- 43 Πράγματι, ο μη συνυπολογισμός της εν λόγω περιόδου δεν θα ήταν σύμφωνος με τον σκοπό που επιδιώκει το άρθρο 11, παράγραφος 2, της οδηγίας 2008/115, ο οποίος συνίσταται, όπως διαπιστώθηκε με τη σκέψη 32 της παρούσας αποφάσεως, στο να διασφαλιστεί ότι η διάρκεια μιας απαγορεύσεως εισόδου δεν θα υπερβαίνει την πενταετία, πλην των अपαριθμύμενων στη δεύτερη περίοδο της διατάξεως αυτής περιπτώσεων (βλ., κατ' αναλογία προπαρατεθείσα απόφαση Kadzoev, σκέψη 37).
- 44 Εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι το άρθρο 11, παράγραφος 2, της οδηγίας 2008/115 αντιτίθεται στη διατήρηση των αποτελεσμάτων απαγορεύσεων εισόδου απεριόριστης διάρκειας οι οποίες επιβλήθηκαν πριν από την ημερομηνία ενάρξεως ισχύος της οδηγίας 2008/115, όπως οι επίμαχες στην υπόθεση της κύριας δίκης, και οι οποίες υπερβαίνουν την προβλεπόμενη στη διάταξη αυτή μέγιστη διάρκεια της απαγορεύσεως, εκτός εάν οι εν λόγω απαγορεύσεις εισόδου επιβλήθηκαν εις βάρος υπηκόων τρίτων χωρών που συνιστούν σοβαρή απειλή για τη δημόσια τάξη, τη δημόσια ασφάλεια ή την εθνική ασφάλεια.
- 45 Συνεπώς, στο πρώτο και στο δεύτερο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 11, παράγραφος 2, της οδηγίας 2008/115 αντιτίθεται στην επιβολή ποινικής κυρώσεως σε περίπτωση παραβάσεως μιας απαγορεύσεως εισόδου και διαμονής στο έδαφος ενός κράτους μέλους η οποία επιβλήθηκε πριν από πέντε και πλέον έτη από την ημερομηνία της εκ νέου εισόδου του συγκεκριμένου υπηκόου τρίτης χώρας στο εν λόγω έδαφος ή από την έναρξη ισχύος της εθνικής ρυθμίσεως για τη μεταφορά της οδηγίας αυτής στην εθνική έννομη τάξη, εκτός εάν ο υπήκοος αυτός συνιστά σοβαρή απειλή για τη δημόσια τάξη, τη δημόσια ασφάλεια ή την εθνική ασφάλεια.

Επί του τετάρτου ερωτήματος

- 46 Με το τέταρτο ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσία, να διευκρινιστεί εάν η οδηγία 2008/115 έχει την έννοια ότι τα κράτη μέλη δεν μπορούν να προβλέπουν ότι ένα μέτρο απελάσεως ή απομακρύνσεως το οποίο ελήφθη πριν από πέντε και πλέον έτη από την περίοδο μεταξύ της ημερομηνίας κατά την οποία η οδηγία αυτή έπρεπε να μεταφερθεί στο εσωτερικό δίκαιο και της ημερομηνίας κατά την οποία αυτή όντως μεταφέρθηκε στην εθνική έννομη τάξη μπορεί ακολούθως να χρησιμοποιηθεί εκ νέου ως έρεισμα ποινικής διώξεως, εάν το μέτρο αυτό στηριζόταν σε ποινική κύρωση, κατά την έννοια του άρθρου 2, παράγραφος 2, στοιχείο β', της εν λόγω οδηγίας.

Επί του παραδεκτού

- 47 Η Γερμανική Κυβέρνηση φρονεί ότι το τέταρτο ερώτημα είναι απαράδεκτο στο μέτρο που δεν είναι αναγκαίο να δοθεί απάντηση σ' αυτό για την επίλυση της διαφοράς της κύριας δίκης που αφορά τον A. Osmani. Υπογραμμίζει δε ότι η είσοδος του A. Osmani στο γερμανικό έδαφος, που είχε ως επακόλουθο την άσκηση των επίμαχων στην υπόθεση της κύριας δίκης ποινικών διώξεων, δεν πραγματοποιήθηκε κατά τη διάρκεια της περιόδου μεταξύ της ημερομηνίας κατά την οποία η οδηγία 2008/115 έπρεπε να μεταφερθεί στο εσωτερικό δίκαιο και της ημερομηνίας κατά την οποία αυτή όντως μεταφέρθηκε στην εθνική έννομη τάξη, αλλά μετά την εν λόγω δεύτερη ημερομηνία. Φρονεί, συνεπώς, ότι δεν είναι καθοριστικής σημασίας το ζήτημα εάν η προβλεπόμενη στο άρθρο, παράγραφος 2, στοιχείο β', της οδηγίας αυτής εξαίρεση μπορούσε να ισχύει κατά την εν λόγω περίοδο.
- 48 Συναφώς, αρκεί να διαπιστωθεί ότι το τέταρτο ερώτημα δεν αφορά τα ενδεχόμενα αποτελέσματα της εν λόγω εξαίρεσεως κατά τη διάρκεια της περιόδου για την οποία γίνεται λόγος στην προηγούμενη σκέψη, αλλά το κατά πόσο η ύπαρξη της περιόδου αυτής επηρεάζει τη δυνατότητα ενός κράτους μέλους να επικαλεστεί τη συγκεκριμένη εξαίρεση μετά την έναρξη ισχύος της εθνικής ρυθμίσεως για τη μεταφορά της εν λόγω οδηγίας στην εθνική έννομη τάξη. Το ερώτημα αυτό είναι προφανώς λυσιτελές για την επίλυση της διαφοράς που αφορά τον A. Osmani.
- 49 Συνεπώς, το τέταρτο ερώτημα που υπέβαλε το αιτούν δικαστήριο είναι παραδεκτό.

Επί της ουσίας

- 50 Πρέπει να υπομνησθεί ότι το άρθρο 2, παράγραφος 2, στοιχείο β', της οδηγίας 2008/115 επιτρέπει στα κράτη μέλη να αποφασίσουν να μην εφαρμόσουν την εν λόγω οδηγία στους υπηκόους τρίτων χωρών οι οποίοι υπόκεινται, μεταξύ άλλων, σε ποινική κύρωση που προβλέπει ή έχει ως συνέπεια την επιστροφή τους σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο (βλ., συναφώς, προπαρατεθείσες αποφάσεις El Dridi, σκέψη 49, και Achughbabian, σκέψη 41).
- 51 Πρέπει να παρατηρηθεί, συναφώς, ότι το αιτούν δικαστήριο δεν έχει καμία αμφιβολία ότι ο A. Osmani συγκαταλέγεται μεταξύ των προσώπων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της εν λόγω διατάξεως. Πράγματι, από την απόφαση περί παραπομπής προκύπτει ότι ο A. Osmani, αφενός, απελάθηκε το 1999 για απεριόριστη διάρκεια, κατ' εφαρμογήν των διατάξεων του νόμου περί αλλοδαπών που προέβλεπαν το μέτρο αυτό για τους αλλοδαπούς παραβάτες των διατάξεων του γερμανικού νόμου περί ναρκωτικών. Αφετέρου, το 2004, όταν ο A. Osmani εξέτιε μια στερητική της ελευθερίας ποινή μετά την καταδίκη του για διακίνηση ναρκωτικών, επιβλήθηκε εις βάρος του το μέτρο της απομακρύνσεως του οποίου τα αποτελέσματα δεν περιορίζονταν χρονικώς.
- 52 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η εκ μέρους κράτους μέλους χρήση της ευχέρειας που προβλέπει το άρθρο 2, παράγραφος 2, στοιχείο β', της οδηγίας 2008/115, το αργότερο έως τη λήξη της προθεσμίας μεταφοράς της εν λόγω οδηγίας στην έννομη τάξη του, έχει ως συνέπεια ότι οι υπήκοοι τρίτων χωρών, τους οποίους αφορά η διάταξη αυτή, δεν εμπίπτουν, σε καμία χρονική στιγμή, στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας αυτής.
- 53 Αντιθέτως, στο μέτρο που μετά τη λήξη της εν λόγω προθεσμίας μεταφοράς δεν έχει γίνει ακόμη χρήση της ευχέρειας αυτής από ορισμένο κράτος μέλος, ιδίως λόγω του ότι αυτό δεν έχει μεταφέρει ακόμη την οδηγία 2008/115 στο εθνικό δίκαιό του, τότε το εν λόγω κράτος δεν μπορεί να προβάλλει το δικαίωμα περιορισμού των προσώπων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της ανωτέρω οδηγίας, δυνάμει του άρθρου 2, παράγραφος 2, στοιχείο β', αυτής, έναντι των προσώπων επί των οποίων ήταν ήδη εφαρμοστέα τα αποτελέσματά της.

- 54 Υπό τις συνθήκες αυτές, ο περιορισμός των προσώπων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2008/115, δυνάμει του εν λόγω άρθρου 2, παράγραφος 2, στοιχείο β', ο οποίος συντελείται μόνο μετά τη λήξη της προθεσμίας μεταφοράς της οδηγίας αυτής στην εσωτερική έννομη τάξη, δεν μπορεί να αντιταχθεί ούτε έναντι προσώπου, όπως ο A. Osmani, στο οποίο επιβλήθηκε το μέτρο της απομακρύνσεως στις 30 Ιουνίου 2004 και το οποίο εισήλθε στο έδαφος του εν λόγω κράτους μέλους μετά την έναρξη ισχύος των εθνικών κανόνων, με τους οποίους έγινε χρήση της προβλεπόμενης στην εν λόγω διάταξη ευχέρειας.
- 55 Πράγματι, αν αντιτάσσετε η χρήση της προβλεπόμενης στο άρθρο 2, παράγραφος 2, στοιχείο β', της οδηγίας 2008/115 δυνατότητας σε πρόσωπο, όπως ο A. Osmani, το οποίο μπορούσε ήδη να επικαλεστεί άμεσα τις σχετικές διατάξεις της οδηγίας αυτής το πρόσωπο αυτό θα περιερχόταν σε δυσμενέστερη κατάσταση.
- 56 Κατόπιν των προεκτεθέντων, στο τέταρτο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι η οδηγία 2008/115 έχει την έννοια ότι τα κράτη μέλη δεν μπορούν να προβλέπουν ότι μέτρο απελάσεως ή απομακρύνσεως το οποίο ελήφθη πριν από πέντε και πλέον έτη από την περίοδο μεταξύ της ημερομηνίας κατά την οποία η οδηγία αυτή έπρεπε να μεταφερθεί στο εσωτερικό δίκαιο και της ημερομηνίας κατά την οποία αυτή όντως μεταφέρθηκε στην εθνική έννομη τάξη μπορεί ακολούθως να χρησιμοποιηθεί εκ νέου ως έρεισμα ποινικής διώξεως, εάν το μέτρο αυτό στηριζόταν σε ποινική κύρωση, κατά την έννοια του άρθρου 2, παράγραφος 2, στοιχείο β', της εν λόγω οδηγίας, και το εν λόγω κράτος μέλος έκανε χρήση της προβλεπόμενης στη διάταξη αυτή δυνατότητας.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 57 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τέταρτο τμήμα) αποφαινεται:

- 1) Το άρθρο 11, παράγραφος 2, της οδηγίας 2008/115/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, σχετικά με τους κοινούς κανόνες και διαδικασίες στα κράτη μέλη για την επιστροφή των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών, αντιτίθεται σε εθνική ρύθμιση, όπως αυτή του άρθρου 11, παράγραφος 1, του νόμου περί διαμονής, απασχολήσεως και ενσωματώσεως των αλλοδαπών στο ομοσπονδιακό έδαφος (*Gesetz über den Aufenthalt, die Erwerbstätigkeit und die Integration von Ausländern im Bundesgebiet*), η οποία εξαρτά τον περιορισμό της διάρκειας μιας απαγορεύσεως εισόδου από την υποβολή, εκ μέρους του ενδιαφερομένου υπηκόου τρίτης χώρας, αιτήσεως για την παροχή του ευεργετήματος που επάγεται ένας τέτοιος περιορισμός.
- 2) Το άρθρο 11, παράγραφος 2, της οδηγίας 2008/115 αντιτίθεται στην επιβολή ποινικής κυρώσεως σε περίπτωση παραβάσεως μιας απαγορεύσεως εισόδου και διαμονής στο έδαφος ενός κράτους μέλους η οποία επιβλήθηκε πριν από πέντε και πλέον έτη από την ημερομηνία της εκ νέου εισόδου του συγκεκριμένου υπηκόου τρίτης χώρας στο εν λόγω έδαφος ή από την έναρξη ισχύος της εθνικής ρυθμίσεως για τη μεταφορά της οδηγίας αυτής στην εθνική έννομη τάξη, εκτός εάν ο υπήκοος αυτός συνιστά σοβαρή απειλή για τη δημόσια τάξη, τη δημόσια ασφάλεια ή την εθνική ασφάλεια.
- 3) Η οδηγία 2008/115 έχει την έννοια ότι τα κράτη μέλη δεν μπορούν να προβλέπουν ότι ένα μέτρο απελάσεως ή απομακρύνσεως το οποίο ελήφθη πριν από πέντε και πλέον έτη από την περίοδο μεταξύ της ημερομηνίας κατά την οποία η οδηγία αυτή έπρεπε να μεταφερθεί

στο εσωτερικό δίκαιο και της ημερομηνίας κατά την οποία αυτή όντως μεταφέρθηκε στην εθνική έννομη τάξη μπορεί ακολούθως να χρησιμοποιηθεί εκ νέου ως έρεισμα ποινικής διώξεως, εάν το μέτρο αυτό στηριζόταν σε ποινική κύρωση, κατά την έννοια του άρθρου 2, παράγραφος 2, στοιχείο β', της εν λόγω οδηγίας, και το εν λόγω κράτος μέλος έκανε χρήση της προβλεπόμενης στη διάταξη αυτή δυνατότητας.

(υπογραφές)